

Kungl. Tekniska högskolan  
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 7851,  
SE-103 99 Stockholm, Sweden  
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00  
Fax: +46 8 563 085 50  
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Marie Stern Wärn  
08-56308715  
marie.stern.warn@hsv.se  
BESLUT

2010-05-10  
Reg.nr 31-5491-08

## **Betygsättningen på kursen Fördjupningsarbete inom materialdesign vid Kungl. Tekniska högskolan**

Högskoleverket kritiserar KTH för att i kursinformationen ha angett regler som borde ha stått i kursplanen och för att inte ha satt betyg på studenterna i enlighet med kursplanens regler, det vill säga när examinationsuppgiften var klar.

### **Anmälan**

AA, BB, CC, DD, EE och FF har anmält Kungl. Tekniska högskolan (KTH). De är kritiska mot kursen Fördjupningsarbete inom materialdesign och de krav som ställs på studenterna på kursen. Kursen utgörs av ett kandidatexamensarbete om 15 högskolepoäng med målet att studenterna ska genomföra ett projekt i någon form.

Kursen började under period tre och avslutades under period fyra våren 2009. I kursen ingick projekt och obligatoriska föreläsningar. I slutet av kursen presenterade de sitt projekt på en annan ort tillsammans med deltagare från motsvarande kurs vid Högskolan Dalarna.

Om någon missade en obligatorisk föreläsning skulle den personen få genomföra en kompletteringsuppgift. Efter kursens slut har de studenter som inte varit närvarande frågat efter kompletteringsuppgiften, men enligt kursansvarig behöver de inte göra någon. De anser att det är orättvist mot studenter som har lagt ner tid på att vara närvarande. Fenomenet har uppkommit på flera kurser och de har påtalat sina åsikter många gånger, men skolan bryr sig inte.

Efter kursens slut har de inte heller fått veta sina betyg, de har endast fått veta att de är godkända och har betyget E. För att få ett högre betyg eller få veta sitt betyg måste de åka på ett internationellt seminarium i Finland under perioden den 17-20 november, dvs. under period två år 2009. Detta är även samma seminarium som är obligatoriskt för en annan kurs, som heter MH2450. Paradoxalt nog säger den kursansvariga att KTH inte ger lägre betyg än C, eftersom det är internationell standard att betyget C är lägst. När de började programmet visste de inte att de var tvungna att åka utomlands för att få de högsta betygen. Att de ska spendera en

längre period utomlands samtidigt som de har ett för övrigt ganska stressigt schema känns helt fel. Framför allt när de redan har redovisat projektet en gång och blivit godkända. De undrar om det är rätt av högskolan att behandla studenterna på detta vis och undrar om de är tvungna att resa till Finland för att få ett högre betyg.

## Utredning

Högskoleverket har i en remiss bett KTH yttra sig över anmälan.

Rektorn har i ett yttrande uppgett i huvudsak följande. AA anför i huvudsak att studenter som varit förhindrade att delta i ett obligatoriskt tillfälle inte behövt genomföra en kompletteringsuppgift. Klagomålen avser också att studenterna för att få högre betyg än E på kursen även måste delta i ett internationellt seminarium, som tidsmässigt äger rum efter det att kursen är avslutad.

KTH vidgår i allt väsentligt de påstådda bristerna i förhållandena vid den aktuella kursen under vårterminen 2009.

Internt vidtas nu åtgärder för att komma till rätta med bristerna och förhindra en upprepning av det inträffade.

KTH har bifogat kursplanen, kursinformationen samt dokumenten *Betyg på kurs* (interna föreskrifter nr 19/2005) och *Övergripande riktlinjer för examensarbete 15 högskolepoäng för kandidatexamen 180 högskolepoäng, samt betygssättning av examensarbete* (interna föreskrifter nr 9/2007).

## Kursplanen för Examensarbete inom material och processdesign, grundnivå 15 högskolepoäng

Av kursplanen för kursen Examensarbete inom material och processdesign, grundnivå, 15 högskolepoäng, framgår att examinationen består av en examensuppgift om 15 högskolepoäng. Betygsskalan är A, B, C, D, E, FX, F. Kravet för slutbetyg är godkänt projektarbete.

## Kursinformation om Fördjupningsarbete i materialvetenskap och processdesign

Av dokumentet Fördjupningsarbete i materialvetenskap och processdesign framgår bl.a. följande.

I kursen ingår olika obligatoriska moment som t.ex. informationssökning, självreflektion, föreläsningar/laborationer samt problemformuleringsseminarium, slutseminarium och ett internationellt seminarium. Vid slutseminariet och det internationella seminariet ska teknologerna, förutom att själv redovisa sitt arbete muntligt på engelska, även opponera på ett annat projektarbete på engelska.

Under rubriken *Kursfordringar och examination* framgår bland annat följande följande.

”•Obligatorisk närvaro på föreläsningar/laborationer.

- Godkända informationssökningslaborationer (2 st.), arbetsbelastning ca 80 h.
- Seminarier (problemformulerings seminarium, slutseminarium, internationellt seminarium) med aktivt deltagande (3 st), arbetsbelastning ca 80 h Godkänt projektarbete (problem formulerings rapport, slutrapport, oppositionsrapport), arbetsbelastning ca. 240 h.

För att bli godkänd på projektarbetet krävs att kursen och kursplanen följs.

Detta innebär att studenten aktivt ska delta i:

- de gemensamma seminarier och föreläsningar som arrangeras i kursen
- litteratursöknings uppgifter

och utföra:

- en muntlig presentation på engelska vid problem formuleringsseminariet
- en muntlig presentation på engelska vid slutseminariet
- en muntlig presentation på engelska vid det internationella seminariet
- muntlig opposition på engelska vid slutseminariet
- muntlig opposition på engelska vid det internationella seminariet

samt inlämna:

- en skriftlig problemformuleringsrapport inkluderande resultatet från

litteraturstudien på engelska

- en skriftlig slutrapport på engelska
- en skriftlig oppositionsrapport på engelska.

För att erhålla slutbetyg krävs att samtliga moment enligt ovan är godkända.

Graderat betyg på följande delmoment ges med viktning i slutbetyget enligt:

- arbetets utförande: 10 procent
- tekniskt innehåll i slutrapporten: 60 procent
- slutrapportens utformning: 10 procent
- muntlig slutredovisning: 20 procent

För betyg högre än "godkänt" (3/E) krävs:

- deltagande vid det internationella seminariet
- att samtliga moment är genomförda inom stipulerad tid enligt kursprogrammet."

### **Kompletterande upplysning från KTH**

Högskoleverket har från chefsjuristen Marianne Öfverström vid KTH inhämtat följande upplysning. Ingen av studenterna åkte till Helsingfors och alla studenter har fått betyg utfärdade efter de riktlinjer som bifogades KTH:s yttrande:

*Övergripande riktlinjer för examensarbete 15 högskolepoäng för kandidatexamen 180 högskolepoäng, samt betygssättning av examensarbete.*

### **Tillämpliga regler**

Enligt 6 kap. 14 § högskoleförordningen (1993:100) ska det för en kurs finnas en kursplan.

Enligt 6 kap 15 § högskoleförordningen ska det i kursplanen anges följande:

1. kursens benämning,
2. om kursen är på grundnivå eller avancerad nivå,
3. antal högskolepoäng som kursen omfattar,
4. kursens fördjupning i förhållande till examensfordringarna för kandidat-, magister- respektive masterexamen,
5. kursens mål,
6. det huvudsakliga innehållet i kursen,
7. den kurslitteratur och de övriga läromedel som ska användas,
8. de krav på förkunskaper och andra villkor utöver grundläggande behörighet som gäller för att bli antagen till kursen (särskild behörighet),
9. formerna för att bedöma studenternas prestationer,
10. de betygsgrader som ska användas,
11. om kursen är uppdelad i delar, och
12. om antalet tillfällen för prov och praktik eller motsvarande utbildningsperioder för att bli godkänd är begränsat.

I kursplanen ska det också anges när kursplanen eller en ändring av den ska börja gälla samt de övergångsbestämmelser och övriga föreskrifter som behövs.

Enligt 6 kap. 18 § högskoleförordningen ska om inte annat är föreskrivet i kursplanen, betyg sättas på en genomgången kurs. Betyget ska bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator).

## **Högskoleverkets bedömning**

### **Kursplanen och kursinformationen**

Kurs- och utbildningsplanerna anses vara föreskrifter i den mening som avses i 8 kap. regeringsformen, dvs. regler som är generellt tillämpbara och bindande för såväl universitetet eller högskolan som studenten. Föreskrifterna i kursplanerna om innehåll, examinationsform och betygsgrader utgör grunden för examinatorns myndighetsutövning, när han eller hon fattar beslut om betyg. Föreskrifterna har också till syfte att informera studenterna om deras rättigheter och skyldigheter i en särskild kurs. Mot denna bakgrund är det viktigt att kursplanerna tydligt reglerar de frågor som enligt 6 kap. 15 § högskoleförordningen ska ingå in kursplanen. Högskoleverket anser att det är möjligt att använda sig av bilagor till kursplanen, men innehållet i bilagorna måste beslutas på samma sätt som kursplanen i övrigt för att få status som föreskrifter. Det är inte möjligt att besluta om bindande föreskrifter i form av till exempel kursinformation, studiehandböcker eller promemorior.

Av bestämmelsen i 6 kap. 15 § högskoleförordningen framgår att det i kursplanen ska finnas föreskrifter om hur ett lärosäte kommer att bedöma studenternas

prestationer. I detta ärende överensstämmer inte de föreskrifter som ges i kursplanen med de riktlinjer som ges i kursinformationen. I kursplanen anges endast att examinationen består av en examensuppgift, medan det i kursinformationen ges detaljerade uppgifter om obligatoriska moment och examensarbetet. De av studenterna uppmärksammade kraven på deltagande i seminarierna eller de obligatoriska momenten framgår inte av kursplanen, utan bara av kursinformationen. KTH har därför inte kunnat kräva att studenterna ska genomföra dessa för att godkännas på kursen. Examinatorn borde alltså ha satt betyg på studenternas prestationer då examinationsuppgiften var klar.

Högskoleverket kritiserar KTH för att ha angett regler som borde ha stått i kursplanen i kursinformationen och för att inte ha satt betyg på studenterna i enlighet med kursplanens regler, det vill säga när examinationsuppgiften var klar.

Högskoleverket konstaterar att studenterna numera har fått sina betyg och att ingen av dem behövde åka till det internationella seminariet i Helsingfors.

### Uppföljning

Högskoleverket begär att KTH redovisar vilka åtgärder universitetet har vidtagit vad gäller kursplanens innehåll. Redovisningen ska ha inkommit till Högskoleverket senast den 14 juni 2010.

Beslut i detta ärende har fattats av chefsjuristen Eva Westberg i närvaro av verksjuristen Christian Sjöstrand efter föredragning av verksjuristen Marie Stern Wärn.

Eva Westberg

Marie Stern Wärn

Kopia till:  
Anmälarna genom AA